

eensstemmende med Retternes Indstilling, betydelig har indskrænket. Foraa vidt Indvendingerne derimod have være rettede mod selve Institutionen eller mod Grundlaget for den af Ministeriet foreslaaede Ordning, har Man ikke, i hvad der i saa Henseende er blevet anført, kunnet finde tilstrækkelig Dpfordring til at fravige sin tidligere Anskuelse, hvorom Man hyderligere skal udtale sig ved Udkastets enkelte Affnit.

Forinden Man gaaer over til nærmere at omhandle disse, skal Man bemærke, at, naar nærværende Udkast indskrænker sig til Kjøbenhavn, medens Folkethingets Beslutning ogsaa angik andre Steder i Riget, da er dette begrundet i, at Ministeriet fandt det tvivlsomt, om der udenfor Kjøbenhavn er Byer, hvor der kan siges at være nogen egentlig Trang til en saadan Institution, og som tillige kunde afgive de Præster, der udfordres til Besættelsen af en saadan Ret. Heller ikke tør det oversees, at der vanskelig blandt Underretsfagførerne vil findes et tilstrækkeligt Antal Mænd, der ere istand til allerede nu fyldestgjørende at udføre en mundtlig Procedure. Som Følge heraf har Man troet at burde udsætte Sagens Fremme for Kjøbstedernes Bedkommeude til et andet Tidspunkt.

Hvad nu Udkastets første Affnit angaaer, skal Man foreløbig bemærke, at der i Henseende til Organisation af disse Domstole er den meget væsentlige Forskjel mellem de forskjellige Staters Lovgivninger, at de i nogle bestaae alene af Handelsdommere, i andre derimod tillige indeholde et eller flere retskyndige Medlemmer. Denne sidste Ordning bør uden Tvivl, i det Mindste hos os, afgjort gives Fortrinnet. Saa vist det nemlig er, at Man fortrinnsvis hos de Handelnde vil kunne finde sund Dpfatning af Handelsforholdene og Kjendskab til de i Handelsverdenen udbillede Retsanskuelser, ligesaa vist er det paa den anden Side, at de Handelnde savne den Indsigt i Civiltretten i det Hele og den fuldkomne Fortrolighed med Proceslovgivningen, som aldeles

ikke kan undværes, naar Retten skal pleies med Retfærdighed og Værdighed. Det er heller ikke Tilfældet, at de Handelsretter, der ubekjendte ere sammensatte af Handelsmænd, behjælpe sig uden retskyndig Bistand; men, da de ikke finde den blandt Dommerne, nødes de til at søge den hos Retskriveren, og denne udøver derfor næsten overalt en aldeles overveieude Indflydelse paa Sagens Afgjørelse. Der opnaaes altsaa intet Andet end, at denne lægges i Hænderne paa en Mand, der ikke bærer Ansvarer derfor. Stemningen er derfor ogsaa i hine Lande almindelig for en Forandring heri, og navnlig i Belgien har Regjeringen allerede gjort Forsøg, paa at hidføre en anden Ordning. Men, selv om det retskyndige Element kunde undværes i de Stater, hvor Lovgivningen og navnlig Handelslovgivningen er klar og præcis, og hvor Handelsstanden fra gammel Tid har været vant til at deltage i den dømmende Myndighed, er det i alt Fald indlysende, at dette ikke vil være Tilfældet her i Landet, hvor ingen af disse Betingelser forefindes. Idet Man saaledes har anseet det for afgjort, at Retten ikke kunde undvære en retskyndig Hjælp, har Man derhos hverken fundet det passende eller hensigtsmæssigt — saaledes som i enkelte Stater er steet — at stille denne udenfor Retten som blot Consulent, ei heller antaget det stemmende med disse Forholds Væsen — saaledes som under Forhandlingerne i Folkethinget er blevet antydet og virkelig i en enkelt Stat er gennemført — at stille det faktisk og det retlige Spørgsmaal fra hinanden og henlægge hint til de handelskyndige, dette til den retskyndige Dommers Afgjørelse. Man har derimod troet ligesom at burde give Sidstnævnte Plads i Retten som den ledende Dommer. At en Samarbeiden mellem de to Elementer skulde have nogen Vanskelighed, kan ingenlunde med nogen Rimelighed antages, da der aldeles ikke er nogen principiel Forskjel mellem den juridiske og den commercielle Dpfattelse af de herhenhørende Retsforhold, og Erfaringen andenstedsfra har ogsaa vist, at en saadan Frygt er ubegrundet. Man har derfor ogsaa fundet det uundværbigt og endogsaa skadeligt at give Retten en saadan Organisation, at de to Elementer vare lige stærkt repræ-